

Julespil

I Hans Tausens sogn i Odense har det siden 1992 været en fast tradition, at der i julemåneden opføres et krybbe/ julespil. Stykket opføres ved en aftengudstjeneste for forældre og bedsteforældre og to gange i forbindelse med den lokale skoles juleafslutning her i kirken. Hans Tausens kirke er 50 år gammel med et enkelt kirkerum. Der er flytbare stole og bag en foldedør har vi en flot kirkesal, som inddrages. Kirken kan mørklægges med bl.a. sort folie i de høje vinduer, og derfor kan projektørlys blive rigtig flot og brugbart.

Et samarbejde mellem kirke og skole

Ideen bag krybbe/ julespillene er at få tradition og fornyelse til at gå op i en højere enhed. Gennem børnenes aktive medvirken forkyndes juleevangeliet for børn og voksne, så de oplever dets bæredygtighed, pulsslæg,

styrke og glæde. At det ikke kun var dengang, men at det er her og nu. Samtidig er det en god måde at åbne og udvikle et kirke/skole samarbejde på. Der er noget konkret at samles om, og at skulle løse en opgave i fællesskab giver et positivt møde.

Børnenes engagement, entusiasme, glæde og stolthed over at medvirke med de evner de har hver især - få lov at optræde i kirken - smitter af på os andre.

Fra enkle julespil til totalteater og stomp

De første år var krybbespillene små og enkle. Samarbejdet udadtil var endnu ikke etableret, så det var præst, organist og menighedsråd, der stod for alt det praktiske. Der blev øvet efter skoletid og "skuespillerne" kom fra 3. 4. og 5. klasse. Et par mødre forbarmede sig over

os og syede et par kostumer. Resten af udstyret blev købt i genbrugsbutikker og lånt i andre kirker.

Skolen brugte ikke kirken som et led i skolens juleafslutning, men blev nu inviteret – og takkede ja.

Efter nogle år lykkedes det at stable en julespilsgruppe på benene. Fire ildsjæle kom med ideer samt ikke mindst praktisk arbejdskraft. Der blev etableret en kontakt til skolen, som også blev en aktiv medspiller. Vi fik involveret frivillige og foreningsliv i kvarteret, så vi kunne hente hjælp til lyd og lys, fotografering, musik og til at sy kostumer.

Julespillet er i dag et klasseprojekt og et brobygningsprojekt mellem Åløkkeskolen, sognet og Hans Tausens Kirke. Der bliver valgt en eller to klasser fra skolens side. Der fordeles roller og øves replikker i skoletiden, men selvfølgelig skal der også bruges noget fritid.

Samarbejdet om krybbe/julespil har givet afsæt for andre fællesaktiviteter sogn/kirke/skole/foreningsliv imellem.

Kostumer

Vi har været meget bevidste om, at kostumerne skal være enkle. Spillerne tager dem af og på mange gange, mens vi øver. Grundkostumerne er lavet af velourstof. Det er billigt og nemt at arbejde med. Alle børnene bli-

Efter nogle år lykkedes det at stable en julespilsgruppe på benene. Fire ildsjæle kom med ideer samt ikke mindst praktisk arbejdskraft

ver målt, så vi ved om det er en lille eller en stor model. Soldaterne får brune, englenerne hvide og de andre sorte grundkostumer. Hertil får de hver især bånd, bæltter, hatte, slør, smykker, våben m.m., så alle figurer har deres eget særpræg. Tilskuerne er ikke i tvivl om, hvilken rolle den enkelte spiller. Englevinger bliver sat på med velcrobånd.

Vi har efterhånden en ret stor samling af kostumer, som selvfølgelig bruges år efter år. Vi låner også ud til f.eks. skolen og andre kirker, når de skal bruge nogle dragter. Det gode er, at der hvert år kommer nogle nye dragter

til. Lån bøger på biblioteket med syvejledning på enkle modeller.

Har du penge, så kan du få...

Budgetterne for julespillene har været både i den billige og i den dyre ende. Kirken har på et tidspunkt investeret i et anlæg med en mikrofon, to højttalere og en mixer-pult. Dertil har vi så lejet ekstra mikrofoner. Det er vigtigt, at der er en god lyd. Lyset har vi lejet på Amtscentralen via skolen. Der er hvert år afsat penge til julespil på budgettet kr. 5-8.000 kr. - altså ikke dyrere end et foredrag eller en koncert i kirken

Gode tilbagemeldinger

Det er en fantastisk proces at være med til at få årets julespil til at køre. De første møder bliver holdt i august/september. Her smider vi gode ideer på bordet – og vi er gode til at inspirere hinanden. Ingen idé bliver forkastet på forhånd, så der er mulighed for alle kreative tanker. Det kommer der nogle meget forskellige julespil ud af. Når julespillet er overstået, får vi rigtig mange positive og gode tilbagemeldinger – og så er man klar til at tage en tørn næste år igen.

Hent julespillene på hjemmesiden!

Julespilsgruppen i Hans Tausens sogn har givet tilladelse til, at 3 af julespillene bliver lagt ud på bladets hjemmeside. Klik ind på www.kirken-underviser.dk - her kan spillene hentes kvit og frit!

Julerosen

Legenden om Julerosen af Selma Lagerlöf blev skrevet om til en 7. kl. Her skrev de unge selv musik og tekst til sangene i stykket, og de fik lidt hjælp af en musikmand. Organisten medvirkede med enkelte musikstykker. Et nærliggende børnecenter kom med ca. 10 blomsterbørn, der medvirkede i forestillingen. Den meget flotte kloster-have blev vist fra overheads op på de hvide vægge, og juleroserne "blomstrede" julenat rundt på alle væggene. Der blev brugt en del ressourcer på lyset og lyden til dette julestykke.

Artaban

"Artaban – den fjerde vismand" blev lavet sammen med en 5. kl. Her havde lærer og elever i skoleregnet lavet nogle

flotte flamingo-hoveder. Hovederne var sat på en stang med en tværgående træbøjle. Vi fik dem klædt på, så de passede til den figur, de var. Eleverne/spillerne fik helt sorte dragter på og var på den måde neutrale i forhold til de dukker, de skulle spille med. Det kræver god instruktion, spillerne skal "overføre" både bevægelser og "tale" til dukken, og være neutrale, når de ikke er på.

Stjernefortælling

13 unge fra 7. klasse deltog.

Ved at bruge "TV-avismodellen", hvor en række korte indslag bliver kædet sammen af en oplæser, kunne vi imødekomme et ønske om at det ikke var nødvendigt at alle var til stede hver gang der skulle øves.

Tableau nr. 1:

De sidder bænket der, alle tilskuere, da der fra tre retninger lyder trommehvirvler og udråb, man fornemmer gåsehuden og spændingen, hvad nu? Det er budbringerne, der skal samle alle til folketælling. Her i landet havde man før i tiden en mand, der gik rundt med en tromme og udråbte beskeder til folk. Så vi brugte samme metode til at sparke forestillingen i gang.

Tableau nr. 2:

Vandringen til mandtalsstedet. En fantastisk scene hvor alle tilskuerne medvirker som den store folkemængde på vej til optælling. Spillerne fik alle tilskuerne til at gå på stedet, så alle var inddraget og med til at skabe en oplevelse af bevægelse.

Tableau nr. 3:

For enden af den lange scene står et hus af pap, højt og smalt som man ser dem på billeder fra gotikken, men stort nok til at rumme et menneske. Pludselig høres der barnegråd fra huset. Et barn er født, begivenheden forstærkes ved hjælp fra et pigekor, som synger hyldestsange i den jazzinspirerede gospelstil.

Tableau nr. 4:

Oppustede sorte affaldssække klaprende i den heftige stomprytme, sorte murespande supplerer med deres

dumpe hullhed, medens kosteskafter banker rytmen i gulvet -det er, hvad soldaterne bruger, til at give en fornemmelse af uhygge under kong Herodes jagt på spædbørn.

Alt dette var bundet sammen af "nyhedsoplæseren", her som to fjantede ledestjerner, der hele stykket igennem befinder sig på gulvet, i tæt kontakt med de andre spillere, hvor de guider os gennem fortællingen, så den røde tråd følges.

Forestillingen var bygget op som totalteater. En lille rampe med et paphus for enden bandt fortællingerne sammen. Som supplement til de sparsomme kulisser bruger vi overheadprojektorer, som kaster billeder op på væggen for at give den rette stemning. Her kan vælges mange udtryk, børnene kan lave tematiske collager med billeder fra aviser og blade, det er en nem og billig

”

Børnenes engagement, entusiasme,
glæde og stolthed over at medvirke
med de evner de har hver især
– få lov at optræde i kirken
– smitter af på os andre

metode, der giver et forbløffende resultat og et godt "afslapningsindslag" med saks og lim for dem, som ikke øver skuespil.

Julespilsgruppen består af: Sanne Langkjær, pædagog • Inge-Lise Bagge, sygeplejerske • Arne Møller, tusindkunstner på Brandts Klædefabrik • Inger Vistoft, pædagog • Laila Groes, sognepræst i Hans Tausens sogn • Anne Gerd Bonde, sogne-medhjælper i Hans Tausens sogn

